

Pla de Mobilitat Urbana Sostenible de Berga

Què és el Pla de Mobilitat Urbana Sostenible (PMUS)?

Els Plans de Mobilitat Urbana Sostenible (PMUS) són una eina bàsica per a les administracions locals a l'hora de planificar de manera integrada les estratègies de mobilitat sostenible dels municipis.

El seu caràcter transversal també fa que les aportacions del PMUS contribueixin a la millora del medi ambient, de l'entorn urbanístic i del nivell socioeconòmic dels municipis.

L'elaboració del PMUS esdevé obligada per llei per a tots aquells municipis que són capital de comarca, per aquells que sobrepassen els 50.000 habitants i per als municipis que es troben dins les zones de protecció especial de l'ambient atmosfèric.

Principis directors del PMUS

Els PMUS són instruments de planificació regulats per la Llei de mobilitat 9/2003.

Tenen l'objectiu de definir una estratègia i un programa d'actuacions per a la planificació de la mobilitat en l'àmbit local. Normalment el seu àmbit territorial és el propi municipi, tot i que la llei també permet el desenvolupament de PMUS per agrupacions de municipis que funcionen com un únic sistema urbà.

En els PMUS s'hi analitzen tots els modes de transport, és a dir: la mobilitat a peu, en bicicleta i VMP (vehicles de mobilitat personal), en vehicle privat, en transport públic i la mobilitat de mercaderies. Les actuacions que es proposen en els PMUS van encaminades a la consecució dels propis objectius definits en la Llei de mobilitat i en les Directrius Nacionals de Mobilitat:

- Configuren un sistema de transport més vinculat a la relació cost-eficiència per millorar la competitivitat del sistema productiu nacional.
- Augmenten la integració social i comporten una accessibilitat més universal.
- Incrementen la qualitat de vida dels ciutadans en aspectes com la qualitat de l'aire, la reducció de la contaminació acústica o la qualitat de l'espai públic.
- Milloren les condicions de salut dels ciutadans.
- Aporten més seguretat en els desplaçaments.
- Estableixen unes pautes de mobilitat més sostenibles, que es basen en un ús més racional del vehicle privat i una estimulació de l'ús dels modes més sostenibles.

Objectius del PMUS

Els objectius que persegueix un PMUS són els següents:

- Realitzar una diagnosi actualitzada de les disfuncions del sistema de mobilitat a l'àrea urbana, incorporant específicament les percepcions dels problemes per part de la ciutadania.
- Proposar els objectius i estratègies que han de guiar la planificació de la mobilitat al municipi, d'acord amb els principis directors de la mobilitat establerts per la Llei 9/2003, de 13 de juny, de la mobilitat, i buscant el major consens possible entre la ciutadania, les entitats i representants sectorials, les forces polítiques i els tècnics municipals de la ciutat.
- Proposar actuacions concretes que desenvolupin els objectius i estratègies del pla, i formular un programa d'actuació a 6 anys.
- Establir els indicadors i mecanismes de seguiment i avaluació del pla, així com realitzar l'avaluació ambiental estratègica del pla d'acord amb el Departament de Medi Ambient i el que estableix la legislació comunitària.

Fases del PMUS

Per la redacció del PMUS s'està aplicant la següent metodologia estructurada en quatre grans fases:

FASE I: Prediagnosi. En aquesta fase s'identifiquen els principals objectius del PMUS, així com els elements facilitadors del propi PMUS (equip tècnic, pressupost per implantació del PMUS, etc.)

FASE II: Diagnosi. En aquesta fase es detecten les principals mancances i fortaleses del sistema de mobilitat.

Això es fa quantificant, en la mesura del possible, aquestes mancances i fortaleses a partir del treball de camp de presa de dades.

FASE III: Propostes. A partir de les dues fases anteriors, es fa un pla d'actuació que es compon de diversos paquets d'actuacions orientats a donar resposta, tant a les mancances detectades, com als propis objectius identificats en la primera fase.

FASE IV: Aprovació. En aquesta fase es duen a terme tots els tràmits necessaris per tal de poder aprovar un PMUS i que són, a grans trets, els següents:

- Informe favorable de l'Autoritat del Transport Metropolità (ATM)
- Informe favorable de l'avaluació ambiental
- Aprovació inicial pel Ple de l'Ajuntament
- Exposició pública
- Aprovació definitiva pel Ple de l'Ajuntament

A part de les fases anteriors, la metodologia també determina que cal analitzar la mobilitat des de 3 vessants:

- Xarxes de mobilitat: Té en compte la definició i jerarquització de les diferents xarxes de mobilitat (xarxa bàsica de vianants, bicicletes, trànsit, transport públic i mercaderies).
- Fluxos de canvi modal: Té en compte aquells fluxos de mobilitat on hi ha un ús majoritari del vehicle privat i on cal incidir per aconseguir una mobilitat més sostenible.
- Estratègies municipals: Té en compte la integració en el PMUS de la visió estratègica del municipi, incorporant aquells aspectes que ajudin a assolir el model de ciutat.

Procés participatiu en el marc del PMUS

L'Ajuntament de Berga, amb el suport de la Diputació de Barcelona, està desenvolupant els treballs d'elaboració del nou Pla de Mobilitat Urbana Sostenible (PMUS).

Aquest pla ha de permetre definir les estratègies i accions a desenvolupar a la nostra ciutat en els propers 6 anys per aconseguir un model de mobilitat sostenible, segur i integrador.

Quan parlem de mobilitat ens referim als desplaçaments a peu, en vehicle privat, transport públic col·lectiu o en bicicleta, als aparcaments, a la seguretat viària o a la qualitat ambiental de la ciutat. En tots aquests temes, la ciutadania hi té molt a dir i per això ens agradaria que hi participeu aportant la vostra opinió en el procés d'elaboració del PMUS!

Objectius

La posada en marxa del procés participatiu està marcada per l'assoliment de diversos objectius:

- Comunicar, informar i difondre el procés de redacció del PMUS i els seus resultats parcials i finals, així com els espais i mecanismes oberts a la ciutadania per a participar-hi.
- Incorporar la percepció ciutadana a l'estudi de diagnosi de la mobilitat al municipi elaborat per l'equip redactor del PMUS.
- Donar a conèixer la proposta tècnica inicial de mesures per a la millora de la mobilitat, per tal de debatre-la, validar-la i complementar-la amb propostes alternatives, en base a l'exposició d'arguments objectius.
- Analitzar tècnica i políticament les aportacions de la ciutadania per valorar la seva inclusió en les mesures definitives a implementar amb el PMUS.
- Realitzar un retorn a la ciutadania del PMUS aprovat pel Ple Municipal. El retorn haurà de destacar les mesures que han estat incorporades a partir de la participació ciutadana. Per altra banda, s'haurà de donar explicació motivada de les propostes que no hagin estat incorporades al projecte definitiu.

Espais i mecanismes del procés

La implementació del procés participatiu persegueix establir un marc adequat perquè la població abordi un procés de reflexió i de construcció en el qual s'impliqui a tots els agents socials, com una sortida eficaç per adequar solucions de qualitat a la planificació de la mobilitat del municipi.

El desenvolupament del procés participatiu es planteja des d'una perspectiva metodològica plural, segons la qual es proposa combinar la utilització de diferents tècniques i espais de caràcter quantitatiu, qualitatiu i participatiu per tal de copsar la realitat objecte d'estudi. Entre els mateixos en destaquen:

• Espai de gestió i seguiment del procés

Comissió Tècnica de Seguiment. Aquest serà un espai de coordinació de tots els agents tècnics i polítics implicats en el procés, que durà a terme el seguiment del procés d'elaboració del PMUS.

• Espais informatius

La publicitat i difusió del procés de redacció del PMUS i els seus continguts estarà present durant totes les fases de la seva tramitació a fi de donar a conèixer el procés, els elements de debat i mobilitzar a la participació de la ciutadania. La comunicació del procés es realitzarà principalment a través d'aquest espai.

A més, es preveu utilitzar altres canals de comunicació a l'abast de l'Ajuntament, com són les notes de premsa i les xarxes socials.

• Espais de deliberació

La vessant deliberativa del procés de participació es preveu estructurar en sessions participatives presencials:

En la fase de Diagnosi, es preveu dur a terme l'acció participativa MOU-TEI, estructurada en dos moments principals:

- a) Presentació de l'activitat, finalitat i objectius.
- b) Realització d'itineraris en grup per diferents zones del municipi.

Es preveu que les persones participants a la jornada, distribuïts en grups i acompanyats per personal de l'equip extern que gestiona el procés participatiu, realitzaran diferents itineraris de caràcter diagnòstic per identificar punts conflictius i elements a millorar respecte de la mobilitat del municipi.

Es preveu organitzar fins a tres itineraris a peu i un itinerari en bicicleta. En cada un d'ells es comptarà amb el suport d'un/a especialista de l'equip extern de participació que prendrà nota de les aportacions realitzades per les persones participants. També es preveu realitzar fotografies de l'experiència de cada un dels grups, per il·lustrar gràficament les aportacions.

Per a prendre part en l'experiència es requerirà inscripció prèvia de les persones participants.

Fase de propostes: Sessions participatives de presentació i debat de la proposta tècnica d'avanç del PMUS

Un cop l'equip redactor i l'Ajuntament hagin consensuat un document d'avanç del PMUS es preveu desenvolupar fins a dues sessions de treball obertes a la ciutadania i a tots els agents mobilitzats prèviament que estarà estructurada en dos moments:

a) Presentació per part de l'equip redactor de la proposta tècnica d'avanç del PMUS, que esdevindrà el contingut base per al debat posterior.

b) Treball en grups dinamitzats per personal de l'equip tècnic extern de participació, per tal de debatre la proposta tècnica presentada prèviament. Es preveu comptar amb el suport tècnic de l'equip redactor del PMUS en aspectes relacionats amb la mobilitat.

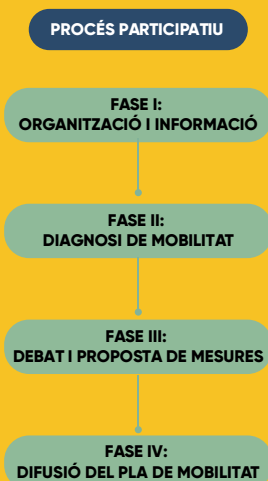
Es preveu organitzar fins a quatre grups de treball formats per aproximadament 10-12 participants.

Cada un dels grups disposarà de plànols en els quals estaran representades gràficament les propostes definides a l'avanç del PMUS, sobre els quals es treballarà i debatrà.

Un cop finalitzat el treball en grups, es realitzarà un plenari final en el qual una persona representant de cada grup explicarà les idees fonamentals debatudes, presentant els diferents plànols sobre els quals s'haurà treballat.

Cronograma

El procés participatiu es desenvoluparà en paral·lel als treballs tècnics de redacció del PMUS, tenint especial incidència en les fases de prediagnosi, diagnosi i de propostes.

COMUNICACIÓ DEL PROCÉS I SISTEMA DE RECOLLIDA DE SUGGERIMENTS

Pla de Mobilitat Urbana Sostenible de Berga

Organitza:

Ajuntament de Berga

Amb el suport de:

Diputació de Barcelona